

Week 11 2008

Laatst bijgewerkt op Friday 13 February 2009

Beste mensen De vorige nieuwsbrief is inmiddels alweer een tijd geleden en het lijkt natuurlijk alsof er niets gebeurt daar op dat bedrijf in 's Graveland. Niets is minder waar, maar daarover later. Reden van de nieuwsstop is dat we drie weken in Ghana bij onze dochter Esther op bezoek zijn geweest. Zij werkt daar een half jaar als vrijwilligster in een klein streekziekenhuis. We hebben het heel fijn gevonden om haar te zien, te zien wat het werk is wat ze doet, kennis te maken met het land en vooral ook met de mensen. Voor ons was het de eerste keer op dit continent, iets waar we anders waarschijnlijk ook nooit naar toe gegaan waren... Voor ons is het nu makkelijker te begrijpen wat ze doet en meemaakt, want echt waar, het is -een andere wereld.- Ik heb ook best moeite gehad na onze terugkomst om weer aan onze westerse manier van leven en werken te wennen. Ghana is een nog grotendeels agrarisch ge-oriënteerd land, en u begrijpt dat dat mijn bijzondere belangstelling had. In de savannes in het Noorden leeft de bevolking voornamelijk van veeteelt, tussen de verspreid liggende dorpjes met hun veekralen zie je de kuddes koeien lopen, met prachtige grote horens. En soms fietst er dan op zo'n grote vlakte iemand van nergens naar ergens. In het midden en zuiden, waar meer regen valt, is het een landbouwgebied. Alhoewel dat soms moeilijk te herkennen is, want door de warmte, vruchtbare grond en neerslag is er een continue explosieve groei, waardoor ook de ondergroei tussen de vruchtbomen meters hoog is. Schoffelen helpt daar niet tegen, en je ziet iedereen met grote kapmessen lopen in de strijd tegen deze groeikracht. Wat jungle lijkt, blijkt dan toch een bananen- of cacao plantage. Overal werden cashewnoten gedroogd, het mango-seizoen komt eraan en Esther heeft gezien hoe er in een klein fabriekje biologische sinaasappels geperst worden voor natuurvoedingswinkels in Duitsland. De laatste dagen hebben we doorgebracht aan de kust, de (voormalig Nederlandse) slavenforten bezocht en geluierd aan het strand. De stranden zijn omzoomd door kokospalmen, de verspreiding van deze bomen gebeurt met behulp van de zee. De noten, eigenlijk de grootste zaden in de natuur, hebben een dikke schil van vezels die veel lucht bevat. Zo blijft een noot drijven op de golfstromen en spoelt elders weer aan om te kunnen ontkiemen. Als tuinder kon ik het niet laten een noot met een ruime zwaai in zee te 'zaaien', en mocht u horen van een palmboom op Texel of Terschelling: dat is hem!!! Inmiddels is op onze tuinderij ook al veel gezaaid, het voorjaar is echt begonnen. Raapsteeltjes, bospeen, peulen, doperwten, tuinbonen, blauwschokkers zitten al in de volle grond, en de sla en raapsteeltjes uit de kas zijn bijna oogstbaar. Op de kleine tuin wordt de eerste vollegroonds sla geplant, evenals andijvie, bietjes, pak-soy enz. De groei is hier gelukkig niet zo explosief als in Ghana, maar vanaf Mei kunnen we weer volop genieten van al het frisse voorjaarsgroen. Een vriendelijke groet, Sijmen.